

ירושלים, ח' באדר ב' תשע"ד
10 במרס 2014
059/2014

החשבונות הלאומיים לישראל לשנת 2013 Israel's National Accounts - 2013

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מציגה להלן אומדנים מתוקנים של החשבונות הלאומיים לשנת 2013. האומדנים המוקדמים, שפורסמו בסוף דצמבר, התבססו על נתונים חלקיים והערכות לגבי ההתפתחות בחודשים האחרונים של השנה. החשבונות הלאומיים המוגשים בזה נערכו על סמך נתונים מעודכנים ומפורטים לכל השנה.

[לוחות](#)

שנת 2013

התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים, עלה בשנת 2013 ב-3.3%, לאחר עליות של 3.4% ב-2012 ושל 4.6% ב-2011. יוזכר, כי התוצר המקומי הגולמי שווה לערך נטו של כלל הסחורות והשירותים שיוצרו בישראל. מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה עוד, כי התוצר המקומי הגולמי לנפש עלה ב-2013 ב-1.4% במחירים קבועים, לאחר עלייה של 1.5% ב-2012 ושל 2.7% ב-2011. נתונים מנכי עונתיות על התפתחות התוצר לפי רבעים מראים שברבע הרביעי של שנת 2013 גדל התוצר ב-2.7% בחישוב שנתי. זאת, לאחר עליות של 1.8% ברבע השלישי, 4.7% ברבע השני ושל 2.2% ברבע הראשון של 2013. סך כל המקורות שעמדו לרשות המשק בשנת 2013, עלה ב-2.4%, לאחר עלייה של 3.1% ב-2012, כאשר יבוא הסחורות והשירותים ירד ב-0.3%. הנתונים על השימושים במקורות מצביעים על עליות של 3.7% בהוצאה לצריכה פרטית, 3.2% בהוצאה לצריכה ציבורית, 1.4% בהשקעות בנכסים קבועים ו-0.7% ביצוא הסחורות והשירותים. מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתברר, שההכנסה המקומית הריאלית (התמ"ג בתוספת רווחים או הפסדים משינויים בתנאי הסחר עם חו"ל) עלתה ב-3.6% בשנת 2013 – עלייה הגבוהה מהעלייה בתמ"ג ב-0.2%, עקב הרווחים הנובעים משיפור בתנאי הסחר (מחירי היצוא עלו יותר ממחירי היבוא). זאת, בהמשך לרווח של 0.9% מהתמ"ג ב-2012 והפסד של 1.6% ב-2011.

פירוט הממצאים:

התוצר לפי ענף

התוצר הגולמי במגזר העסקי (תוצר ענפי המשק למעט שירותים ציבוריים ושירותי דיור) עלה ב-2013 ב-3.5%, לאחר עליות של 3.4% לשנה ב-2012 ו-4.7% ב-2011.

התוצר בענף התעשייה, כרייה וחציבה עלה ב-2013 ב-0.7%, לאחר עלייה של 8.8% ב-2012 וירידה של 0.4% ב-2011. כמו כן, עלה התוצר בכל אחד מהענפים הבאים: **בשירותי התחבורה, אחסנה ודואר** – 3.0%, **בענפי המידע ותקשורת** – 5.9%, **בענפי המסחר ושירותי הארחה** – 2.1%, **בענף הבינוי** – 3.0%, **ובענף השירותים הפיננסיים, המדעיים והטכניים** – 3.4%.

תוצר בענף החשמל, המים והביוב עלה ב- 55.7% בשנת 2013 לאחר ירידה של 46.5% בשנת 2012. **תוצר ענף השירותים הציבוריים ומלכ"רים**, הנאמד על פי תשלומי השכר בממשלה, ברשויות המקומיות ובמוסדות ללא כוונת רווח שרוב מימונם על ידי הממשלה, עלה ב- 2.4% בשנת 2013.

הכנסה וחסכון

ההכנסה הלאומית הפנויה, במחירי שוק, הכוללת את ההכנסות מהתוצר המקומי בתוספת הכנסות מחו"ל מעבודה ויזמות ומהעברות שוטפות נטו, הגיעה ב-2013 לכ-115.7 אלף ש"ח לנפש. **החסכון הלאומי הנקי ב- 2013 הסתכם ב-10.7%** מההכנסה הלאומית הפנויה, לאחר חיסכון של 9.0% ב-2012 ושל 9.3% ב-2011. **החסכון הלאומי הנקי - שווה להכנסה הלאומית הפנויה פחות הצריכה הציבורית והפרטית.**

ההכנסה הפרטית הפנויה לנפש בניכוי עליית מחירי הצריכה הפרטית, עלתה ב-2013 ב-3.0%, לאחר עלייה של 2.7% ב-2012 ועלייה של 1.3% ב-2011.

שיעור החיסכון הפרטי הנקי הגיע ב-2013 ל-14.6% מההכנסה הפרטית הפנויה המותאמת, בהשוואה ל-13.7% ב-2012 ול-12.8% ב-2011. **שיעור החיסכון הפרטי הגולמי** (החסכון לפני ניכוי הבלאי על נכסים קבועים) הסתכם ב-2013 ב-25.2%, לאחר שהסתכם ב-24.9% ב-2012 ו-24.1% ב-2011.

המגזר הממשלתי

בשנת 2013 הסתכם הגרעון בחשבון השוטף של המגזר הממשלתי ב- 23.6 מיליארדי ש"ח, שהם 2.2% מהתמ"ג. זאת, לאחר גרעון של 30.5 מיליארד ש"ח (3.1% תמ"ג) ב-2012 ושל 18.1 מיליארד (2.0% תמ"ג) ב-2011. הגרעון בחשבון השוטף שווה להוצאות השוטפות פחות ההכנסות השוטפות של כל הגופים במגזר הממשלתי: הממשלה, הרשויות המקומיות, המוסדות הלאומיים ומלכ"רים שמקבלים את רוב מימונם מהממשלה. הירידה בגירעון הממשלתי השוטף ב-2013 נזקפת לעלייה של 7.7% **בהכנסות השוטפות** לעומת עלייה מתונה יותר של 5.2% **בהוצאות השוטפות.** העלייה בהכנסות ב-2013 משקפת עלייה ברוב סעיפי ההכנסות ובעיקר בהכנסות ממסים. סך ההכנסות ממסים עלה השנה ב-9.6%, לאחר עלייה של 3.3% בגביית המסים ב-2012.

הגירעון הכולל במגזר הממשלתי, הכולל גם את הגירעון בחשבון ההון, הגיע ב-2013 ל- 3.2% מהתוצר.

ההוצאה לצריכה הציבורית שכוללת תשלומי שכר, קניית סחורות ושירותים, מסים על הייצור ובלאי נכסים קבועים, הסתכמה בשנת 2013 ב-240.3 מיליארד ש"ח או 22.8% מהתוצר. הצריכה הציבורית במחירים קבועים עלתה בשנת 2013 ב-3.2% לאחר עלייה דומה בשנת 2012 ועלייה של 2.5% בשנת 2011. 46.5% מההוצאה לצריכה הייתה על שירותים קולקטיביים - ביטחון וסדר ציבורי, ושירותי מנהל אזרחיים, ואילו היתר - הוצאה לשירותים אינדיבידואליים שנועדו לרווחת הפרט כגון חינוך ובריאות.

צריכה

ההוצאה לצריכה פרטית, במחירים קבועים, גדלה בשנת 2013 ב-3.7%, לאחר עליות של 3.2% בשנת 2012 ו-3.8% בשנת 2011.

ההוצאה לצריכה פרטית לנפש עלתה ב-1.8%, לאחר עליות של 1.4% בשנת 2012 ושל 1.9% בשנת 2011. **ההוצאה לצריכת מוצרים בני קיימה לנפש עלתה ב-1.8%** לאחר ירידה של 1.7% ב-2012 ועלייה של 5.9% ב-2011. פירוט רכישות מוצרי בני-קיימה מראה כי רכישות ציוד - מקררים, מזגנים, מכונות כביסה וכד' ירדו ב-2.7% לנפש, רכישות כלי רכב לשימוש פרטי עלו ב-6.4% לנפש ורכישות ריהוט, תכשיטים ושעונים עלו ב-1.5% לנפש. **ההוצאות לצריכה פרטית למעט מוצרים בני קיימה לנפש עלו ב-1.8%**, לאחר עליות של 1.7% ב-2012 ו-1.5% ב-2011.

כלל הצריכה האינדיבידואלית לנפש, שכוללת את ההוצאה לצריכה הפרטית וההוצאה לצריכה הציבורית האינדיבידואלית (הוצאות המגזר הממשלתי על שירותי חינוך, בריאות ושירותים אחרים שנצרכים אישית על ידי משקי הבית) עלתה ב-2013 ב-1.6% לאחר עליות של 1.4% לנפש ב-2012 ושל 1.8% ב-2011. **ההוצאה לצריכה סופית לנפש המורכבת מהצריכה האינדיבידואלית (87%) ומהצריכה הקולקטיבית (13%), עלתה ב-2013 ב-1.6%**.

ההשקעות בנכסים קבועים

ההשקעה בנכסים קבועים עלתה ב-1.4%, לאחר עליות של 3.5% ב-2012 ושל 15.7% ב-2011. ההשקעה בנכסים קבועים, למעט אוניות ומטוסים, עלתה בשנת 2013 ב-0.8%.

ההשקעות בענפי המשק השונים (בבנייה שלא למגורים, במכונות, בציוד, בכלי רכב ובתוכנה), שהן כ-70% מההשקעות בנכסים קבועים, עלו ב-1.7%, לאחר עליות של 2.7% ב-2012 ושל 17.4% ב-2011. פירוט השקעות המפעלים לפי סוג, מראה עלייה של 16.4% בהשקעות בכלי רכב יבשתיים וירידה של 11.9% בהשקעות המפעלים במכונות וציוד. **ההשקעה בבנייה למגורים ב-2013 עלתה ב-0.6%**, לאחר עליות של 5.4% ב-2012 ו-11.6% ב-2011, **וההשקעות בבניינים שלא למגורים ועבודות בנייה אחרות (מבני תעשייה, משרדים, מוסדות חינוך, כבישים, תשתיות וכד') עלו ב-7.8%**.

החיסכון הלאומי הגולמי בשנת 2013 **הסתכם ב-233.6 מיליארד** ₪ לאחר שהיה 208.7 מיליארד ₪ בשנת 2012. החסכון הגולמי בשנת 2013 גבוה מערך ההשקעה המקומית הגולמית ב-25.9 מיליארד ₪, לעומת הפרש של 3.3 מיליארד ₪ בשנת 2012.

יצוא ויבוא סחורות ושירותים

יצוא הסחורות והשירותים, במחירים קבועים, עלה בשנת 2013 ב-0.7%, לאחר עלייה של 0.9% ב-2012 ועלייה של 7.3% ב-2011. העלייה המתונה ביצוא ב-2013 משקפת ירידה ביצוא התעשייתי, למעט יהלומים, של - 3.8% ועלייה ביצוא השירותים של- 6.1%. יצוא היהלומים עלה ב-8.0%.

יצוא הסחורות והשירותים למעט יהלומים וחברות הזנק ירד ב- 1.2%.

יבוא הסחורות והשירותים, במחירים קבועים, ירד בשנת 2013 ב-0.3%, לאחר עלייה של 2.3% ב-2012 ועלייה של 10.5% ב-2011. סך כל היבוא למעט יבוא בטחוני, אוניות, מטוסים ויהלומים ירד ב-2013 ב-2.7%, לאחר עלייה של 5.2% ב-2012 ועלייה של 8.9% ב-2011. הירידה המתונה ביבוא בשנת 2013 משקפת עלייה מתונה של 0.5% ביבוא הסחורות (ללא יבוא ביטחוני), עלייה של 9.0% ביבוא שירותי התיירות וירידה של 6.2% ביבוא שירותים אחרים (ללא נסיעות לחו"ל).

בנוסף, יבוא דלק, אוניות ומטוסים ירד בשנת 2013 ב-5.4% ולעומת זאת יבוא היהלומים עלה בשנת 2013 ב-21.5%.

מחירים

מחירי הסחורות והשירותים במשק (התוצר המקומי ויבוא הסחורות והשירותים) **נשארו יציבים ב-2013** לאחר עליות של 4.3% ב-2012 ו-2.7% ב-2011. יציבות זו משקפת עליות של 2.3% במחירי ההוצאה לצריכה פרטית, 2.4% במחירי ההוצאה לצריכה ציבורית, 0.3% במחירי ההשקעות בנכסים קבועים וירידה של 5.3% במחירי היצוא. **מחירי היבוא ירדו ב-2013 ב-7.4%** בהשוואה לעלייה של 2.6% במחירי התוצר המקומי הגולמי.

השוואה בינלאומית

קצב הגידול של 3.3% בתמ"ג בישראל בשנת 2013 היה גבוה יחסית לקצב הגידול במדינות האחרות: ב-34 מדינות ארגון ה-OECD (הארגון לשיתוף פעולה כלכלי ולפיתוח) עלה התמ"ג הממוצע ב-1.2% בשנת 2013. יחד עם זאת, בשל הגידול המהיר יחסית של האוכלוסייה בישראל, הפרש בשינוי בתמ"ג לנפש קטן יותר: 1.4% בישראל בהשוואה ל-0.7% ב-OECD.

התמ"ג לנפש בישראל במונחי שווי כח הקנייה (PPP) היה ב-2013 80% מהתמ"ג הממוצע לנפש במדינות המשתייכות לארגון ה-OECD.

רמת המחירים בישראל (היחס בין שווי כוח הקנייה לשער החליפין) עמדה על 113% בהשוואה לרמת המחירים במדינות המשתייכות לארגון ה-OECD.